

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIE POLITICĂ

DIRECTOR: C. G. DISSESCU

PRIM-REDACTOR: V. ATHANASOVICI

Redactori: PAUL NEGULESCU, DEMETRU NEGULESCU, ALEX CERBAN, G. MEITANI, G. G. DANIELOPOLU
G. C. CRISTESCU, SILIU RĂDULESCU

ZIARUL APARE
JOIA ȘI DUMINECĂ

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: STRADELA SF. SPIRIDON, 3
TELEFON 41/57

REDACTOR - ADMINISTRATOR
B. P. RĂDULESCU

ABONAMENTELE

se fac pe an și pe jumătate de an
la 1 Ianuarie și 1 Iulie

Dela 1 Iulie până la 1 Sept. ziarul nu apare

GRIGORE G. PĂUCESCU
FONDATOR-PROPRIETAR

Un număr: 50 bani
Un număr vechin 1 leu

COSTUL ABONAMENTULUI

Pe an, 40 lei; pe jumătate an, 20 lei
Studentzii plătesc pe jumătate

Pentru străinătate se adaugă timbrul postal

S U M A R

Opera unui juriconsult, de d-l C. Hamang'u.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ. — *Inalta Curte de casațiune și justiție, secțiunea I: Eforia spitalelor civile din București* cu N. Nenciulescu.

Curtea de apel din București, secțiunea I: Mihal A. Poppițeanu și Ministerul public cu Bella Klein.

Tribunalul județului Constanța: Banca de scont din București cu N. I. Dumitriu.

Judecătoria ocolului rural Coroești (Tulova): Dr. N. Antonescu cu Pilades Adam Anastasiu.

Opera unui juriconsult

Savantul nostru profesor și decan al facultății de drept din Iași, d-l Dimitrie Alexandresco, și-a terminat marea sa operă de explicare și comentare a codului civil român. Ultimul volum, al 14-lea, tratând despre «Prescripție», a apărut de curând de sub teascurile tipografiei. El încoronază frumoasele eforturi de studiu, muncă și răbdare, pe care acest mare juriconsult al țării, le depune cu o atât de mare regularitate, de peste 30 de ani. Sacrificându-și cei mai frumoși ani ai vieții sale, strălucitul profesor universitar dela Iași, a îmbogățit literatura juridică românească cu o operă monumentală, care ar face onoare oricărei alte țări. E prima lucrare de drept care se scrie în România, în condițiunile și cu dezvoltările ce cuprinde această operă de explicare și comentare a celei mai importante materii din legislația codurilor noastre. Este adevărat, că în bibliografia juridică românească mai avem și alte lu-

cări complete de valoare, cum sunt admirabilele scrieri ale d-lor Dissescu, Nacu și Tanoviceanu, privitoare la materiile dreptului constituțional, civil și penal. Dar aceste lucrări pline de merit, sunt mai mult cursuri universitare, cari, din cauza dimensiunilor restrânse la care sunt ținute, — maximum trei volume, — nu pot cuprinde toate detaliile, toate teoriile, controversesele, studiile istorice și de drept comparat, pe care le poate cuprinde un comentariu amănunțit ca acela de proporțiunile operei d-lui Dimitrie Alexandresco. Lucrarea acestui juriconsult este din cadrul unui curs universitar. Ea este o lucrare vastă în genul lui Laurent, și îmbrățișează universalitatea cunoștințelor, a teoriilor, a controverselor și a interpretărilor doctrinale și jurisprudențiale ale celei mai grele, dar și mai frumoase materii de drept, cum este aceea a dreptului civil. Punând la contribuție întreaga erudițiune și cugetare a marilor săi antermergători din Franța, d-l Dimitrie Alexandresco creează pentru noi o operă cu desăvârșire originală, în care nu lipsește nici partea istorică a instituțiilor noastre de drept, nici strămoșescul drept roman, nici dreptul consuetudinar, nici legislația noastră anterioară codului civil, nici monumentele de doctrină franceze, belgiene, germane și italiene, pe cari savantul profesor universitar ni le pune la îndemână cu atâta dărnicie și cu atâta sistemă, în prețioasele și eruditele sale note din josul paginelor. E un adevărat studiu de drept comparat vasta sa comentare a dreptului nostru civil, în care diferența

între textul român și francez, inovațiile legiuitorului român, precum și lacunele sistemului nostru legislativ și juridic, sunt puse în lumina marilor reforme din apus, precum și a savanțelor comentarii și critici teoretice referitoare la dreptul civil francez, german, italian și elvețian. Jurisprudența străină, dar mai ales jurisprudența românească, — pentru care d-l Alexandresco are o dragoste particulară, dându-i o deosebită atențiune, — este cu folos utilizată la fiecare chestiune și indicată cu prisosință în numeroasele adnotațiuni ale textului lucrării, din care nu lipsesc sentințele și deciziunile cele mai recente, multe cu totul inedite, ca unele ce n'au văzut lumina zilei nici în «Buletinul Casației», nici în «Jurisprudența» d-lui Ionescu, nici în revistele noastre de drept, ele fiind luate de autor din chiar registrele tribunalelor și ale Curților.

Nu avem nici scopul și nici pretențiunea de a face o analiză a operei savantului și neobositului nostru jurisconsult. Lucrarea sa, care cuprinde 14 volume, e prea vastă și prea importantă, pentru a putea fi examinată într'un asemenea articol ocazional. Alții, mai competenți decât mine își vor lua de sigur această sarcină grea, dar și frumoasă în acelaș timp. Această operă de erudițiune, această muncă imensă, care îmbrățișează o materie așa de întinsă și de fundamentală a dreptului, cuprinde o întreagă viață de om, în care cu o răbdare de adevărat savant, ilustrul nostru profesor universitar, scriind pagină cu pagină, volum cu volum, și-a întrupat în mod așa de frumos și de admirabil, întreaga sa cultură și experiență juridică dobândită în lungile sale nopți de veghe și de citire în bogata sa bibliotecă. Biblioteca maestrului dela Iași! Cea mai mare și mai importantă bibliotecă particulară ce am cunoscut. Un labirint de camere și săli, pline cu dulapuri, mese de lucru și pupitre, în care miile de cărți de drept, stau alături cu acele de filosofie, literatură, artă sau sociologie. Căci, savantul jurist Alexandresco, este și un pasionat iubitor de literatură și artă, având o întinsă cultură și în această direcțiune.

Marele merit al eminentului profesor dela Iași, este că într'un timp când la noi nimeni nu se gândeste să facă știință adevărată și să muncească serios, cu răbdare și din toate puterile (afară de câțiva idealisti sau vizionari), d-sa singur și neajutat de ni-

meni, bravând indiferența unora sau răutatea altora, a muncit neîntrerupt timp de 30 de ani, creând și terminând cu bine o operă considerabilă de importanță, întinderea și valoarea științifică a aceleia create de d-sa. Mai ales la noi, unde muncitorii intelectuali sunt răsplătiți cu indiferența, și unde numai acei cari au talentul să parvină, se bucură de favoarea mai marilor zilei, e un adevărat miracol că lucrări așa de vaste și de remarcabile ca aceea a jurisconsultului Alexandresco, a putut să fie scrise și terminate cu succes.

În Franța, Belgia, Germania, marile lucrări de doctrină și repertorii de jurisprudență, se lucrează de obicei în colaborare. Profesori universitari, înalți magistrați, avocați de valoare, se asociază la lucru pentru anumite opere de drept, și numai prin acest sistem de colaborare, pot crea lucrări de acele pe care harnicul dar modestul profesor dela Iași, le-a creat singur și neajutat de nimeni, decât de iubirea și patima sa pentru știința dreptului. Dar tocmai în această stă marele său merit, căci această muncă continuă de 30 de ani, și această perseverență frumoasă care l'onorează, pun într'o lumină și mai vie imensa sfortare intelectuală ce a făcut. O lucrare de valoare științifică a aceleia cum este lucrarea profesorului dela Iași, face onoare nu numai persoanei care a creat-o dar și țării sale. În adevăr, nu e tratat de drept comparat stăin, în care numele jurisconsultului român Alexandresco să nu fie citat cu cinste și respect. D-l Planiol, strălucitul profesor dela facultatea de drept din Paris, îl citează ca autoritate în drept, atât la curs cât și în admirabilul său tratat de drept civil. Larnaude, decanul aceleiași facultăți din capitala Franței, vorbește cu elogii de valoroasa lucrare juridică a profesorului român.

Dar, care magistrat, și care avocat dela noi, se poate dispensa de cele 14 volume ale savantului comentator dela Iași? Ele sunt hrana juridică zilnică, absolut indispensabilă ori-cărui jurist și ori-cărui interpretator al codului nostru civil. Cine n'a citit, cine n'a consultat cel puțin comentariile jurisconsultului Dimitrie Alexandresco? Cine nu citește aproape zilnic în revistele noastre de drept importantele sale articole juridice, precum și numeroasele și admirabilele sale adnotațiuni, care umplu coloanele ziarelor «Dreptul», «Curierul Judiciar» și «Pagini Juridice»?

Necontestat că terminarea unei opere de importanță științifică a comentariilor d-lui Dimitrie Alexandresco, constituie pentru țara noastră, săracă în opere juridice de asemenea întindere și valoare, un adevărat eveniment. Și acest mare eveniment juridic, precum și această muncă îndelungată, plină de jertfe de timp și de sănătate, dusă continuu și fără întrerupere peste 30 de ani, trebuie comemorată. Toată suflarea juridică a țării are superioara datorie morală de a-și exprima sentimentele sale de omagiu și admirațiune pentru savantul profesor universitar dela Iași, pentru eruditul comentator al codului nostru civil, pentru autorul celor 14 volume de drept comparat și de istorie a originelor și a vechilor noastre instituțiuni juridice.

Alții mai indicați de cât mine, vor găsi mai ușor forma, adecvată împrejurărilor, sub care acest omagiu ar putea fi exprimat jurisconsultului dela Iași. Dacă ar fi să-mi dau părerea, eu aș opină pentru baterea unei medalii comemorative și publicarea unui volum omagial, în genul aceluși oferit în Franța lui Raymond Salelles, la care însă să colaboreze pe lângă colegii săi de universitate, și magistrații și baroul. Ambele noastre facultăți de drept, întreaga magistratură și întreg baroul din țară, au de îndeplinit o delicată și sacră datorie de conștiință și recunoștință către acest mare și neobosit muncitor în ogorul arid al dreptului. Căci, vasta operă juridică a d-lui Dimitrie Alexandresco, onorează nu numai învățământul nostru superior pe drept, dar onorează și țara însăși.

C. Hamangiu.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

SECȚIUNEA I

Audiența dela 11 Noembrie 1914

Președința d-lui C. R. Manolescu, președinte

Eforia spitalelor civile din București cu N. Nenciulescu

CONTABILITATE PUBLICĂ. — ÎNTEPRINDERI DE LUCRĂRI. — LICITAȚIUNE. — LUCRĂRI DE ARTĂ. — CONVENȚIUNI DE BUNĂ VOE. — ART. 70 ȘI 71, AL. 6 DIN LEGEA CONTABILITĂȚII PUBLICE A STATULUI. CONTABILITATE PUBLICĂ. — PERSOANE MORALE. — CONVENȚIUNE. — LIPSĂ DE AUTORIZARE. — NULITATEA CONVENȚIEI. — ART. 85 DIN LEGEA CONTABILITĂȚII PUBLICE.

1° Potrivit art. 70 și 71, al. 6 din legea contabilității publice a Statului, convențiunile de lucrări intervenite între Stat și particulari nu pot

fi încheiate decât prin licitațiune publică, afară de lucrările de artă care pot fi încredințate la artiști speciali și prin convențiuni de bună voe fără licitațiune publică.

Prin urmare, instanța de fond care înlătură nulitatea convențiunei dedusă din lipsa unei licitațiuni publice fără a examina în prealabil chestiunea de fapt, dacă lucrarea ce se execută este sau nu o lucrare de artă, dă o hotărâre nemotivată și violează suscitările texte de lege.

2° Formalitatea prescrisă de art. 85 din legea contabilității publice ca persoanele morale cari cad sub aplicațiunea acestei legi să nu se poată obliga în contracte de o valoare mai mare de 10.000 lei, fără aprobarea consiliului de miniștri, fiind cerută pentru complectarea capacității lor juridice, neîndeplinirea ei atrage nulitatea contractului, independent de culpa în care s'ar găsi reprezentanții acelor persoane incapabile de a nu fi staruit în îndeplinirea acestei formalități.

No. 533. — Casată în urma recursului făcut de Eforia Spitalelor civile din București, decizia No. 179 din 1913 a Curței de apel din București, secția III, în proces cu N. Nenciulescu.

S'a ascultat citirea raportului făcut în cauză de d-l consilier V. Râmniceanu, pe d-l avocat Ilie I. Deleanu pentru recurentă în susținerea recursului, și pe d-l avocat B. Cernea în combateri.

Curtea deliberând,

Asupra motivelor de casare :

«Violarea dispozițiilor art. 70 și 85 din legea contabilității și greșita interpretare a art. 71 din aceeași lege. În adevăr: 1) Art. 70 din legea contabilității nu permite încheierea vre-unui contract de cât pe baza unei licitațiuni. Nenciulescu încheind un contract prin bună înțelegere derogă dela dispozițiunile legii și Eforia este în drept să socotească acest contract ca nul. 2) Greșește Curtea însușindu-și considerentele tribunalului când clasifică contractul printre actele prevăzute de alin. 6 art. 71 din legea contabilității, căci lucrarea încredințată lui Nenciulescu nu este o lucrare specială și artistică deosebită. 3) Violează dispozițiunile art. 85 legea contabilității, când Curtea însușindu-și considerentele tribunalului sesține că contractul nu poate fi socotit de nul prin neîndeplinirea formelor cerute de zisul articol. Neobținerea aprobării ministerului este numai o neglijență a Eforiei de ale cărei consecințe nu trebuie să sufere Nenciulescu, zice instanța de fond; or, neîndeplinirea unei dispozițiuni legale provenite din neglijență sau nepricepere poate da loc la daune pentru partea lezată, dar nici odată să acopere o violare a unui text de lege».

Având în vedere deciziunea supusă recursului din care se constată că prin contractul intervenit între Eforia spitalelor civile și arhitectul N. Nenciulescu, acesta se obligă a dirija lucrările construcției spita-

jului și școlăi de pe moșia Eforiei, Cazota, în valoare de cinci sute mii lei, făcând toate planurile și devizele necesare în schimbul unui onorar de cinci la sută calculat asupra valorii acestor lucrări și plătit în rate treptat cu înaintarea lor; că, schimbându-se eforii, noua Eforie a chemat în judecată pe Nenciulescu pentru anularea contractului și restituirea onorariului de 3000 lei, primiți de acesta, pentru două motive: 1) că lucrarea nu a fost dată pe baza unei licitațiuni publice cum cere art. 70 și 71 alin. VI din legea contabilității publice a statului, pentru lucrările care nu sunt de artă; și 2) că contractul n'a fost aprobat de consiliul de miniștri cum cere art. 85 din aceeași lege când contractul este mai mare de 10000 lei; că, Curtea de apel ca și tribunalul ale cărui motive le adoptă, a respins ambele motive de nulitate, precum și acțiunea Eforie ca neîntemeiată;

Că, pentru a respinge primul motiv, Curtea de apel declară că chestiunea dacă lucrarea încredințată lui Nenciulescu reclamă cunoștințe speciale în sensul art. 71 alin. VI din lege, trebuie lăsată la aprecierea eforilor care au semnat contractul și că noii efori nu pot avea dreptul să se plângă de modul de apreciere al eforilor pe care i-au înlocuit;

Considerând că după dispozițiunile art. 70 și 71 al. VI din legea contabilității publice a Statului, aplicabilă și Eforiei spitalelor civile, în baza art. 1 și 234 din lege, convențiunile de lucrări intervenite între Stat și particulari se încheie pe baza unei licitațiuni publice, afară de cele de artă care pot fi încredințate la artiști speciali și prin convențiuni de bună voie; că chestiunea dacă convențiunea în specie dintre Eforie și Nenciulescu se putea încheia de bună voie sau numai prin licitațiune publică, fiind subordonată aceleia de a se ști dacă lucrarea ce se execută este sau nu de artă, instanțele de fond erau datorate să examineze această chestiune de fapt, ajutate fie numai de elementele produse în debateri, fie de luminile unui expert; că numai în cazul când ar fi constat că lucrarea pentru executarea căreia a fost însărcinat Nenciulescu este o lucrare de artă, instanțele de fond puteau să înlătore nulitatea dedusă din lipsa unei licitațiuni publice;

Că așa fiind, Curtea de apel a dat o hotărâre nemotivată și a violat art. 70 și 71 alin. VI din legea contabilității publice când a respins primul motiv de anularea contractului;

Considerând că pentru a respinge și nulitatea dedusă din faptul că contractul n'a fost supus aprobării consiliului de miniștri, Curtea de apel motivează că Eforia este în culpă că nu a intervenit la consiliul de miniștri pentru obținerea aprobării și deci nu se poate prevala de o nulitate provenită din propria ei culpă;

Considerând că formalitatea prescrisă de art. 85 din legea contabilității publice ca persoanele morale care cad sub aplicațiunea acestei legi să nu se poată obliga în contracte de o valoare mai mare de 10000 lei fără aprobarea consiliului de miniștri, fiind cerută pentru complectarea capacității lor juridice, neîndeplinirea ei atrage nulitatea contractului, independent de culpa în care s'ar găsi reprezentanții acelor persoane incapabile de a nu fi stăruit în îndeplinirea acestei formalități;

Că, Curtea de apel a violat art. 85 din legea contabilității publice când a respins și al doilea motiv de anularea contractului, deși este necontestat în speță că formalitatea aprobării ministeriale nu a fost îndeplinită.

Că, prin urmare, ambele motive de casare găsimdu-se întemeiate, recursul cată să fie admise.

Pentru aceste motive, casează.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI

SECȚIUNEA I

Audiența dela 18 Aprilie 1915

Președința d-lui M. Balș, consilier

Mihail A. Poppiteanu și Ministerul public cu Bella Klein.

RUPERE DE SIGILII. — OBIECTE SECHESTRATE. — ELEMENTELE DELICTULUI. — ART. 200 C. PEN.

RUPERE DE SIGILII. — RECLAMANT. — PREJUDICIU. — DESPĂGUBIRE. — ART. 200 C. PEN.

1° Săvârșește delictul prevăzut de art. 200 c. pen., acela care rupe sigiliile aplicate în urma unui sechestră ordonat de tribunal, deși acest sechestră fusese ridicat prin o hotărâre definitivă, dacă sigiliile în chestiune mai erau aplicate și de judele de ocol pentru un alt sechestră care a rămas în ființă, nefăcându-se contestație și tribunalul nefiind competent a statua asupra lui.

2° Realizarea unor drepturi împedicată prin faptul ruperei sigiliilor de pe obiectele sechestrate, dă dreptul reclamantului la daunele ocazionate cu constatarea acestui fapt și procesul care i-a dat loc.

No. 150. — S'a prezintat apelantul, parte civilă, d l

M. A. Poppitzeanu, prin d-nii avocați C. Nacu și A. N. Ionescu, și inculpatul Bella Klein, prin d-l avocat C. Francovici; Ministerul public prin d-l procuror G. A. Drăghici.

Curtea,

Asupra apelurilor conexe făcute de inculpatul Bella Klein, reclamantul d-l Mihail A. Poppitzeanu, și de d-l procuror-general de pe lângă această Curte, în contra sentinței corecționale cu No. 512 din 1915, dată de tribunalul Ilfov, secția IV, prin care făcând aplicație art. 200 combinat cu art. 60 din codul penal, ultimul aliniat, a condamnat pe inculpatul Bella Klein, la 200 lei amendă, și a respins ca nedovedită cererea de despăgubiri civile formulată de reclamantul Mihail A. Poppitzeanu:

Având în vedere susținerile părții civile, concluziunile d-lui procuror-general și apărarea inculpatului apelant;

Având în vedere că, din debaterile urmate și actele aflate în dosarul de fond, se constată în fapt următoarele: reclamantul apelant Mihail A. Poppitzeanu, în calitate de proprietar a avut cu Richard Reiner, proprietarul și directorul fabricii Laboratorul chimic «Diana», ca chiriaș, două contracte pentru imobilul din calea Dudești, No. 122, din care unul autentificat de tribunalul Ilfov, secția de notariat, la No. 13920 din 1911, și altul de judecătoria oculului I din București, la No. 230 din 1913;

Că, la expirarea contractelor, reclamantul în virtutea clauzelor stipulate la art. 6 din menționatele contracte, a cerut atât la tribunal cât și judecătoriei de ocol, a încuviințat numirea unui expert care să constate stricăciunile cauzate la imobil și costul reparațiilor și au numit ca expert pe d-l arhitect I. Vasilescu care a evaluat la suma de lei 2.007, valoarea reparațiilor după contractul autentificat de tribunal.

În baza devizelor întocmite de numitul arhitect-expert, reclamantul Mihail A. Poppitzeanu, a cerut executarea lor și a contractelor, în virtutea cărora s'a făcut și s'a încuviințat de tribunal prin adresa cu No. 8109 din 19 Mai 1914, și de judecătorie prin adresa cu No. 11612 din 20 Mai 1914, după care apoi d-l portărel Grigore Stoilov de pe lângă tribunalul Ilfov, prin procesele-verbale cu data de 12 și 13 Septembrie 1914, a aplicat sechestrul cu punere de sigilii pe două butoaie purtând inițialele D. M. B.

și No. 11943 și 10394, conținând lichid Franzbrandwein «Diana», având capacitate de circa 60 deca, aflat în imobilul din strada Foișoru No. 8, care au fost date în custodia lui G. Sassu, om de serviciu.

Inculpatul Bella Klein, pe motiv că el e cumpărătorul și proprietarul menționatei fabrici, a introdus contestație la tribunalul Ilfov, secția de notariat, care prin sentința cu No. 259 din 3 Octombrie 1914, pe motivul că inculpatul fiind acum persoană substituită în toate drepturile și obligațiile lui Richard Reiner, debitorul reclamantului, în contra lui trebuia îndreptată urmărirea, iar nu a lui Richard Reiner; a admis contestația și a anulat urmărirea efectuată de portăreii tribunalului Ilfov, prin procesul-verbal cu data de 12 Septembrie 1914.

Inculpatul Bella Klein, în urma acestei sentințe, s'a dus și desființând sigiliile de pe menționatele butoaie, a vândut conținutul ce era în ele; iar când reclamantul a voit să le urmărească, nu le-a mai găsit și reclamând acest fapt d-lui prim-procuror al tribunalului Ilfov, s'a constatat că este săvârșit de inculpat care l-a recunoscut atât la primele cercetări cât și în tot cursul procesului și în apel;

Având în vedere că, în ceea ce privește sechestrul încuviințat de tribunalul de notariat, este adevărat că prin sentința cu No. 259 din 3 Octombrie 1914, a fost desființat, însă cu nimic nu s'a făcut dovada că ruperea sigiliilor a avut loc înainte de 3 Noiembrie 1914, când menționata sentință a rămas definitivă; așa că, în privința acestui sechestrul inculpatului Bella Klein nu i se poate imputa delictul ce i se pune în sarcină;

Considerând însă că, în ce privește sechestrul încuviințat de judecătoria de ocol și aplicat prin procesul-verbal cu data 13 Septembrie 1914, de d-l portărel Grigore Stoilov, în contra lui nefăcându-se contestație și tribunalul neavând competența de a statua asupra lui, acest sechestrul a rămas în ființă și nimic nu l'indrituiește pe inculpatul Bella Klein ca să rupă sigiliile aplicate în virtutea acestui din urmă sechestrul; că, dar, faptul de ruperea sigiliilor după averea menționată mai sus, rămâne bine stabilit în sarcina numitului inculpat și deci Curtea găsește că bine și legal s'a făcut împotriva i de tribunal aplicația art. 200 din codul penal, text care se află

reprodus în sentința apelată cum și art. 60 din codul penal, constatându-se circumstanțe ușurătoare în privința numitului inculpat; că, pedeapsa dată de tribunal fiind bine proporționată în raport cu gravitatea faptului comis, câtă a o menține; că, așa fiind, atât apelul inculpatului cât și al d-lui procuror-general câtă să fie respinse.

În ceea ce privește apelul reclamantului pentru despăgubiri civile;

Având în vedere că, realizarea drepturilor reclamantului a fost îngreuiată de faptul ruperei sigiliilor și că constatările acestui fapt și procesul care i-a dat naștere a necesitat cheltueli; că, Curtea apreciind pe aceste baze cererea reclamantului, fixează quantumul despăgubirilor la suma de două sute lei; că așa fiind acest apel câtă să fie admis în parte.

Pentru aceste motive, respinge ca nefondate apelurile inculpatului și al ministerului public, admite în parte apelul reclamantului Mihail A. Poppițeanu, etc.

Semnați: M. Balș, P. Hagiopol, I. Ionescu-Dolj.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI CONSTANȚA

Audiența dela 11 Decembrie 1914

Președința d-lui Anton Rădulescu, jud. de ședință

Banca de scont din București cu N. I. Dumitriu

FAPTE DE COMERT. — MOARĂ. — INSTALARE ȘI EXPLOATARE. — ART. 3 C. COM.

FALIMENT. — REFUZ DE PLATĂ. — EXCEPȚIUNI ÎNTEMEIATE. — ART. 349 ȘI 696 C. COM.

1° Exploatarea unei mori nefiind prin natura sa un fapt civil, ea poate fi socotită ca o afacere comercială sau civilă după scopul urmărit.

Prin urmare, când nu se dovedește cu nimic că scopul acestei întreprinderi era civil, obligațiunile contractate pentru instalarea moarei și cumpărarea motorului și accesoriilor trebuiesc socotite ca acte comerciale subiective, întrucât nu reese contrariul nici din natura contractului, nici din cuprinderea actului.

2° Potrivit art. 696 c. com., refuzul de plată nu se cere să fie bazat pe excepțiuni legale, ci pe excepțiuni pe care debitorul în buna sa credință să le socotească întemeiate, de unde rezultă că dispozițiunile art. 349 c. com., relative la excepțiunile ce se pot opune în acțiunile cambiale, nu-și au aplicațiunea în materia falimentului unde obiectul acțiunii nu este plata unei datorii, ci constatarea imposibilității în care se

află un comerciant de a face față obligațiunilor sale comerciale.

No. 169. — Respinsă acțiunea intentată de Banca de scont din București, contra lui Nicolae I. Dumitru, comerciant din comuna Lipnița, județul Constanța, pentru a fi declarat în stare de faliment și asupra căreia tribunalul în ședința dela 3 Decembrie 1914, a declarat divergență de opinii, amânând cauza pentru azi.

S'a prezentat reclamanta prin d-l avocat D. Dimcea și pârâtul Nicolae I. Dumitru, asistat de d-l avocat V' Toncescu.

Tribunalul,

Asupra a țiuinei introdusă de Banca de Scont din București, cu petiția înregistrată la No. 27912 din 30 Iunie 1914, pentru declararea în stare de faliment a pârâtului Nicolae I. Dumitru, comerciant, domiciliat în comuna Lipnița județul Constanța:

Având în vedere susținerile părților și actele din dosar;

Având în vedere că, în fapt, se constată următoarele:

În luna Ianuarie 1913, între pârâtul N. Dumitru și I. Louis Klingher din București, intervine un contract, prin care Klingher vindé pârâtului o moară, obligându-se ai-o instala și preda în bună stare în luna Iulie 1913.

În contul acestei vânzări, pârâtul dă lui Klingher polițe în valoare 31000 lei, între care și cinci polițe în valoare de 11000 lei, pe care Klingher le scontează reclamantei, care le protestează la scadență, obținând pentru trei din ele în valoare 7000 lei pe calea acțiunii cambiale contra pârâtului și lui Klingher sentința No. 559 din 1914, a secției II comercială a tribunalului Ilfov. Moara nefiind instalată în bune condițiuni pârâtul îl somează pe Klingher prin portărei în ziua de 2 Aprilie 1914, ca să-i restituie polițele în valoare de 31.000 lei, avansul de 6.000 lei să-i plătească daune 20.000 lei, și să-și ridice motorul și toate accesoriile, instalațiunea fiind defectuasă.

În ziua de 23 Iunie 1914, pârâtul intentează la tribunalul Ilfov acțiune contra lui Klingher, pentru rezilierea vânzării, restituirea sumei de 31.000 lei, valoarea polițelor date pentru instalațiunea moarei și 30000 lei daune-interese, acțiune în care posterior prin petiția înregistrată la No. 12684 din 1914, introduce în cauză ca pârâtă și pe reclamantă, pentru a se anula polițele cele deținute, ca o consecință a

rezilierii vânzării al cărei preț reprezintă aceste polițe.

Banca de scont văzând că pârâtul refuză plata polițelor ce deține, introduce înaintea acestui tribunal prezenta cerere de declarare în stare de faliment.

Având în vedere că pârâtul, în primul rând, se opune la declararea sa în stare de faliment, susținând că datoria sa, deși constatată prin cambii, nu este comercială, având drept cauză o obligațiune civilă rezultând din cumpărarea unei instalațiuni de moară, care constituie un fapt civil;

Considerând că, conform art. 3 c. com., se socotește ca fapt de comerț toate contractele și obligațiunile unui comerciant, dacă nu sunt de natură civilă sau dacă contrariul nu rezultă din însuși actul;

Având în vedere că, exploatarea unei mori nu este un fapt prin natura sa civil, putând fi socotită ca o afacere comercială sau civilă după scopul urmărit; că pârâtul nedovedind cu nimic că scopul acestei întreprinderi era civil, obligațiunile contractate pentru instalarea moarei și cumpărarea motorului și accesoriilor, trebuiesc socotite ca acte comerciale subiective, nereșind contrariul nici din natura contractului, nici din cuprinsul actului;

Având în vedere că, în al doilea rând, pârâtul susține că neplata polițelor nu însemnează că este în încetare de plăți, nefiind determinată de imposibilitatea în care s'ar afla de a plăti, ci de refuzul său de plată bazat pe împrejurarea că, întru cât dreptul vânzătorului este reziliat prin neexecutarea obligațiunilor luate prin contract de a'i-se instala moara în bune condițiuni, reclamanta care deține polițele de la vânzător nu poate avea mai multe drepturi de cât acesta, deci un drept supus aceleași rezoluțiuni și ca consecință nu poate pretinde plata polițelor până la tranșarea procesului ce a intentat pentru rezilierea vânzării;

Având în vedere că reclamanta prin procuratorul său susține că pârâtul nu se poate opune la plata polițelor pe excepțiuni personale vânzătorului, dar cari conform art. 349 c. com. nu'i pot fi opozabile reclamantei;

Considerând că, conform art. 696 c. com., singurul refuz al unor plăți pe temei de excepțiuni pe care în buna credință debitorul le socotește întemeiate, nu constituie o probă de încetarea plăților;

Că, din textul acestui articol rezultă, că legiuitorul nu cere ca refuzul de plată să fie bazat pe excepțiuni legale, ci pe excepțiuni pe care debitorul în buna sa credință să le socotească întemeiate, de unde rezultă că dispozițiunile art. 349 c. com, relativ la excepțiile ce se pot opune în acțiunile combiale nu și-au obligațiunea în materia falimentului, unde obiectul acțiunii nu este plata unei datorii, ci constatarea imposibilității în care se află un comerciant de a face față obligațiunilor sale comerciale;

Având în vedere că, prin petiția înregistrată la No. 6867 din 23 Ianuarie 1914, pârâtul a intentat acțiune contra vânzătorului I. Klingher, pentru rezilierea vânzării și daune-interese, acțiune în care prin petiția înregistrată la No. 12648 din 1914 a introdus în cauză și pe reclamantă pentru anularea polițelor; că, din raportul de expertiză făcut în acel proces de expertul G. I. Rignal se constată că instalația morei este defectuoasă din care cauză este în imposibilitate de a funcționa;

Că, din toate acestea rezultă că refuzul de plată din partea pârâtului, nu este un simplu mijloc de șicană, ci este bazat pe excepțiuni pe care în buna sa credință le socotește întemeiate;

Având în vedere că, pârâtul nu mai are nicio poliță protestată, polițele din referatul portăreilor fiind prezentate achitate de pârât în instanță; că, astfel fiind, neconstatându-se încetarea sa de plăți, acțiunea de față cată a fi respinsă ca neîntemeiată.

Pentru aceste motive, redactate de d-l judecător de ședință Anton P. Rădulescu, respinge ca nefondată cererea făcută de Banca de scont din București. etc.

Semnați: Anton P. Rădulescu, I. Epureanu, I. Opreșcu,

JUDECĂTORIA OCOLULUI RURAL COROEȘTI (TUTOVA)

Audiența dela 20 Februarie 1915

Judecător V. Stamate

Dr. N. Antonescu cu P. Iades Adam Anastasiu

MEDIC SANITAR. — VIZITE MEDICALE. — BOLNAV CU SITUAȚIUNE MATERIALĂ BUNĂ. — PLATA VIZITELOR. — ART. 67 REG. LEGEI VETERINARE.

Medicului sanitar de circumscripție chemat la domiciliul unui bolnav cu situație materială bună, care are și medic curant, urmează să i se plătească vizitele medicale chiar în caz de boale

epidemice, conform art. 40 al. 1 și art. 40 al. 5 din legea sanitară, și art. 67 al. p, din regulamentul serviciului sanitar de județe.

Judecata,

Asupra acțiunii civile de față prin care reclamantul Dr. N. Antonescu medicul circumscripției Corod, din comuna Cotoroiaia, județul Tutova, chiamă în judecată pe Palades Adam Atanasiu, arendașul moșiei Ciortolanu din comuna Vizureni, pentru a-i plăti suma de lei 90 costul a trei vizite ce le-a făcut la domiciliul pârâtului la datele arătate în acțiune.

Având în vedere că reclamantul în dovedirea acțiunii sale a cerut și obținut chemarea pârâtului la interogator;

Având în vedere că, pârâtul prin interogatorului ce i s'a luat în ședința de azi, recunoaște că la 22 Iulie 1914, reclamantul a fost chemat de contabilul său pântru a vizita pe doi muncitori bolnavi, alegând că ar fi fost suspecti de holeră. De asemenea recunoaște că reclamantul a mai venit de două ori la dânsul la moșie, însă atunci i s'a spus de d-l medic-primar, fiindcă avea un copil bolnav de scarlatină, iar dânsul i-a înlesnit transportul trimițându-i trăsura. Recunoaște de asemenea că dânsul avea ca medic curant pe d-l Barbălat;

Considerând că pârâtul pentru a face dovada afirmațiunii sale, că reclamantul a venit din propria lui inițiativă și nu adus de dânsul, a deferit acestuia jurământ, în punctele arătate în foaia de jurământ atașată la dosar și pe care reclamantul prestându-l conform art. 240 pr. civ., a declarat că la 22 Iulie 1914 a fost chemat de pârât la dânsul și a dat îngrijire medicală la doi muncitori din serviciul d-sale, de asemenea la 30 Octombrie și 1 Noiembrie 1914, a fost chemat de pârât prin contabilul său, transportându-l dela reședința circumscripției până la domiciliul pârâtului cu trăsura acestuia;

Considerând că, în speța noastră, chestiunea de drept ce se ridică, este dacă un medic sanitar de circumscripție, chemat la domiciliul unui arendaș care are medic curant și cu situație materială relativ bună, cum e în speța a pârâtului, pentru a face vizite medicale chiar în cazul unei boli molipsitoare, urmează sau nu să fie plătit;

Având în vedere că, conform art. 40 din legea sanitară, au dreptul la îngrijirea gratuită în spitalele și dispensariile pendente de ministerul de interne, aceia a căror stare materială nu le permite a face sacrificiu bănesc a se îngriji pe socoteala lor.

Numai boalele infecțioase epidemice, dau dreptul la îngrijirea gratuită în spitale și infirmerii fără deosebire de starea materială. Dar și în acest caz

bolnavul care va cere un regim oficial va fi supus la o taxă.

Considerând că, din modul cum e redactat acest articol, rezultă o asistență gratuită pentru cei lipsiți de mijloace, iar pentru boalele infecțioase epidemice o îngrijire gratuită pentru toți fără nici o deosebire, însă numai în spitale și infirmerii iar prin aliniatul II al aceluiași articol legiuitorul prevede că bolnavul care ar face să fie îngrijit gratuit fără drept, fie în spital fie în dispensariile statului, se face vinovat de delictul prevăzut de art 332 și pedepsit de art 333 din codul penal;

Având în vedere și dispozițiunile art. 40, al. 3, prin care prevede că dacă un lucrător suferă un accident din cauza și în timpul lucrului, îngrijirea lui cade în sarcina patronului.

Deci din acest punct de vedere prima vizită adică cea dela 22 Iulie, urmează să fie plătită;

Având în vedere că, în ceea ce privește cele două vizite adică dela 30 Octombrie și 1 Noiembrie 1914, pe care reclamantul le-a făcut fiind chemat la un copil al pârâtului bolnav de scarlatină;

Considerând că atât din textul art. 40 al. 1, arătat mai sus, din dispozițiunile art. 49 al. 5, al aceluiași legi prin care se dispune că la un bolnav de boale epidemice, lăsat acasă și care are medic curant, medicul sanitar n'are a se amesteca în tratamentul lui, cât și din dispozițiile art. 67, al. p, al regulamentului serviciului sanitar de județe, prin care se dispune că medicul de plasă e obligat să viziteze pe bolnavi atât în loca'ul primăciilor comunelor, cât și la domiciliu, specificând că numai pentru săraci și pentru săteni în genere, ajutorul său medical e gratuit, rezultă că pentru cel bogat sau cel ce nu e sătean, ajutorul medical al medicului sanitar de circumscripție trebuie plătit mai cu seamă că pârâtul pe lângă că e cu situație materială bună fiind arendaș de moșie, avea și medic curant la copilul său bolnav și dacă a recurs la reclamant ca să-l consulte, în afară de vizitele ce obligatoriu medicul de plasă urmează să le facă conform aliniatului o, al art. 67 din regulamentul serviciului sanitar de județe, și nu la dispensar ci la domiciliul său a făcut mai mult un lux de îngrijire medicală, care trebuie plătit;

Că, așa fiind, acțiunea se privește fondată și cată a fi admisă.

Pentru aceste motive, admite în parte acțiunea civilă.

Semnat: V. Stamate.